Čtvrtek 9. června 2022

P9_TA(2022)0242

Právo podnětu Parlamentu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2022 o právu podnětu Parlamentu (2020/2132(INI))

(2022/C 493/11)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU) a Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na Rámcovou dohodu ze dne 20. října 2010 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí v platném znění ([1]) („rámcová dohoda z roku 2010“),

— s ohledem na interinstitucionální dohodu mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([2]) („interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů“),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o možném vývoji a změnách současného institucionálního uspořádání Evropské unie ([4]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. února 2019 o stavu diskuse o budoucnosti Evropy ([5]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy ([6]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 18. června 2020 o postoji Evropského parlamentu ke konferenci o budoucnosti Evropy ([7]),

— s ohledem na politické směry pro příští Evropskou komisi 2019–2024 představené dne 16. července 2019 její předsedkyní Ursulou von der Leyenovou s názvem „Unie, která si klade vyšší cíle – Moje agenda pro Evropu“,

— s ohledem na studii z července 2020 zadanou Parlamentem a nazvanou „Právo podnětu Evropského parlamentu“,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A9-0142/2022),

A. vzhledem k tomu, že článek 15 SEU stanoví, že Evropská rada nesmí vykonávat legislativní funkce;

([1]) Úř. věst. L 304, 20.11.2010, s. 47.
([2]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.
([3]) Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 215.
([4]) Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 201.
([5]) Úř. věst. C 449, 23.12.2020, s. 90.
([6]) Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 71.
([7]) Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 6.

B. vzhledem k tomu, že Parlament je jediným orgánem EU, který je demokraticky a přímo volen občany; vzhledem k tomu, že na rozdíl od ústavních systémů členských států nemá Parlament žádné obecné přímé právo na legislativní iniciativu, které podle čl. 17 odst. 2 SEU náleží Komisi, nestanoví-li Smlouvy jinak;

C. vzhledem k tomu, že Smlouvy udělují nepřímé právo legislativního podnětu na základě článku 225 SFEU, který stanoví, že „Evropský parlament může většinou hlasů všech svých členů požádat Komisi, aby předložila vhodný návrh ve věcech, u nichž má za to, že je k provedení Smluv potřeba aktu Unie“;

D. vzhledem k tomu, že článek 225 SFEU také uvádí, že „pokud Komise návrh nepředloží, sdělí Evropskému parlamentu důvody“;

E. vzhledem k tomu, že zprávy a usnesení Evropského parlamentu z vlastního podnětu jsou důležitým nástrojem pro utváření politické agendy EU;

F. vzhledem k tomu, že na základě rámcové dohody z roku 2010 se Komise zavázala, že sdělí, jaký bude konkrétní další postup, pokud jde o jakoukoli žádost Parlamentu o předložení návrhu podle článku 225 SFEU, a to do tří měsíců od přijetí příslušného usnesení na plenárním zasedání; vzhledem k tomu, že pokud Komise tuto povinnost nesplní, mohlo by to představovat nečinnost podle článku 265 SFEU;

G. vzhledem k tomu, že jen jednu třetinu legislativních a nelegislativních postupů Parlamentu vedených z vlastního podnětu až do roku 2019 lze považovat za úspěšnou a že většina legislativních zpráv z vlastního podnětu (INL) přijatých od roku 2011 nevedla k tomu, že by Komise do roku 2019 předložila odpovídající návrhy ([8]);

H. vzhledem k tomu, že interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů stanoví, že Komise musí přijmout zvláštní sdělení oznamující, jak v souvislosti s daným požadavkem zamýšlí dále postupovat, a že „pokud se Komise rozhodne návrh nepředložit“, musí sdělit „podrobné důvody a předložit případně analýzu možných alternativ a zodpovědět jakékoli dotazy, jež vznesli spolunormotvůrci ve vztahu k analýzám týkajícím se evropské přidané hodnoty a nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu“;

I. vzhledem k tomu, že Smlouvy udělují Parlamentu přímé právo podnětu, pokud jde o jeho vlastní složení, volbu jeho poslanců a jejich statut, statut evropského veřejného ochránce práv a vyšetřovací právo Parlamentu, což jsou případy, kdy se uplatňuje zvláštní postup, jakož i pokud jde o zahájení postupů týkajících se dodržování zásad právního státu a revize Smluv;

J. vzhledem k tomu, že přímé právo podnětu Parlamentu zdaleka nepostačuje k tomu, aby mohl reprezentovat hlas občanů, občanské společnosti a sociálních partnerů v rámci evropských orgánů, což Komisi *de facto* ponechává monopol na výkon legislativní iniciativy;

K. vzhledem k tomu, že významnější úloha Parlamentu při stanovování agendy Unie díky posílení práva podnětu EP si rovněž žádá rozšíření řádného legislativního postupu na další oblasti politiky a posílení interinstitucionální spolupráce;

([8]) Generální ředitelství Evropského parlamentu pro vnitřní politiky, tematická sekce Občanská práva a ústavní záležitosti, studie s názvem „Právo podnětu Evropského parlamentu“, Brusel, 2020, s. 55 a 57.

L. vzhledem k tomu, že Parlament vypracoval obzvláště ambiciózní legislativní iniciativu ve věci vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva, která byla přijata v říjnu 2016 ([9]) a 2020 ([10]), v níž vyzval Komisi a Radu, aby zahájily jednání s Parlamentem o interinstitucionální dohodě v souladu s článkem 295 SFEU; vzhledem k tomu, že právní stát představuje jednu z oblastí, v nichž by právo podnětu Parlamentu mohlo být dále rozvíjeno;

M. vzhledem k tomu, že udělení přímého práva podnětu Parlamentu by znovu vyvážilo legislativní proces Unie;

N. vzhledem k tomu, že empirické důkazy ukazují, že úspěch podnětů Parlamentu závisí v zásadě na rozhodovacím postupu Rady (kvalifikovaná většina nebo jednomyslnost) ([11]);

O. vzhledem k tomu, že ve svém usnesení o stavu diskuse o budoucnosti Evropy Parlament připomněl svůj návrh, aby „při případném budoucím přepracování Smluv bylo právo legislativní iniciativy přiznáno Parlamentu jakožto přímému zástupci občanů EU“; vzhledem k tomu, že Konference o budoucnosti Evropy je mimo jiné historickou příležitostí k propagaci reformy evropské demokracie a Smluv při zapojení občanů;

P. vzhledem k tomu, že na digitální platformě Konference o budoucnosti Evropy bylo téma evropské demokracie jedním z témat s největším počtem příspěvků občanů;

Q. vzhledem k tomu, že ve svém usnesení k možnému vývoji a změnám současného institucionálního uspořádání Evropské unie Parlament navrhl, aby „v souladu s běžnou praxí v řadě členských států měly obě komory evropského zákonodárného orgánu, tj. Rada a zejména Evropský parlament jako jediná instituce, která je přímo volena občany, právo legislativní iniciativy, aniž by ovšem byly dotčeny základní legislativní výsady Komise“;

R. vzhledem k tomu, že jednací řád Parlamentu stanoví pravidla pro vypracování a přijímání usnesení podle článku 225 SFEU; vzhledem k tomu, že v praxi existuje rozdíl mezi zprávami z vlastního podnětu (INI) a legislativními zprávami z vlastního podnětu (INL); vzhledem k tomu, že rámcová dohoda z roku 2010 a interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů takový rozdíl nečiní;

Přímé právo (či práva) podnětu Parlamentu stanovené Smlouvami

1. s politováním zdůrazňuje, že ačkoli je Parlament jediným přímo voleným orgánem EU, nemá obecné přímé právo podnětu;

2. zdůrazňuje, že již Lisabonská smlouva Parlamentu uděluje přímá práva podnětu, a uznává tak jeho schopnost samouspořádání, jeho kontrolní funkci a jeho demokratickou legitimitu jako jediného přímo voleného orgánu EU;

3. zdůrazňuje, že v institucionálním uspořádání, kde Parlament zatím nemá obecné přímé právo podnětu, mají zvláštní legislativní postupy, které zahajuje, zvláštní ústavní důstojnost a přednost před řádnými legislativními postupy;

4. připomíná, že v posledních 20 letech Parlament tato zvláštní legislativní práva, jakkoli nedostatečná, opakované využíval; lituje však, že tyto zvláštní legislativní postupy byly kvůli nedostatečné shodě s Komisí a Radou příliš zřídka úspěšně dokončeny ([12]);

([9]) Usnesení ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva (Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 162).

([10]) Usnesení ze dne 7. října 2020 o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva (Úř. věst. C 395, 29.9.2021, s. 2).

([11]) Generální ředitelství Evropského parlamentu pro vnitřní politiky, tematická sekce Občanská práva a ústavní záležitosti, studie s názvem „Právo podnětu Evropského parlamentu“, Brusel, 2020, s. 12.

([12]) Tamtéž, s. 34–35.

5. zdůrazňuje, že Parlament využil svého práva podnětu tím, že zahájil postup v oblasti právního státu podle článku 7 SEU; odsuzuje skutečnost, že Rada nečiní příslušné kroky v návaznosti na tento postup a na pozdější výzvy Parlamentu, aby jednala, a poukazuje na to, že skutečnost, že Rada účinně neuplatňuje článek 7 SEU, i nadále narušuje integritu společných evropských hodnot, vzájemnou důvěru a důvěryhodnost Unie jako celku; považuje za klíčové, aby bylo zajištěno plné a okamžité uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([13]), přičemž bude dodržována úloha Parlamentu jakožto spolunormotvůrce; má za to, že Unie doposud není strukturálně připravena řešit problém zhoršování stavu demokracie, právního státu a základních práv v členských státech a jejich porušování; je přesvědčen, že zhoršování situace v této oblasti v různých členských státech ukázalo potřebu skutečné interinstitucionální spolupráce; vyjadřuje hluboké politování nad nedostatečnou reakcí na podnět Parlamentu týkající se vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva a opakuje svou výzvu Komisi a Radě, aby neprodleně zahájily jednání s Parlamentem o interinstitucionální dohodě;

6. opět připomíná svůj odůvodněný návrh ohledně toho, že existuje zřejmé nebezpečí, že Maďarsko závažně poruší hodnoty, na nichž je Unie založena; připomíná své hluboké znepokojení nad tím, že běžné postupy slyšení nezaručují rovné zacházení s Parlamentem na jedné straně a s Komisí a jednou třetinou členských států na straně druhé při předkládání odůvodněného návrhu a požadování přístupu k informacím; vyjadřuje politování nad tím, že slyšení dosud nevedla k žádnému významnému pokroku ve věci zřejmého nebezpečí závažného porušení hodnot EU;

7. vyjadřuje politování nad skutečností, že tři členské státy dosud neratifikovaly změnu volebního práva Evropské unie přijatou v roce 2018;

8. dále vyjadřuje politování nad tím, že Rada dodnes odmítá jednat s Parlamentem ohledně jeho vyšetřovacího práva, a to i přesto, že to odporuje článku 226 SFEU a zásadě loajální spolupráce, čímž ponechává nenaplněné ustanovení Smlouvy, přestože má povinnost tak učinit;

9. vítá skutečnost, že na základě podnětu Parlamentu byl přijat nový statut evropského veřejného ochránce práv, který zajišťuje, že je tento statut v souladu s Lisabonskou smlouvou;

Práva podnětu Rady a Evropské rady stanovená Smlouvami

10. vyjadřuje politování nad tím, že v oblasti hospodářské a měnové politiky článek 121 SFEU pouze stanoví, že Parlament má být informován; rovněž konstatuje, že Rada uplatňuje článek 121 SFEU ve vztahu k hospodářské a měnové politice jako *de facto* právo podnětu v této oblasti a požaduje větší odpovědnost Parlamentu jako jediného orgánu EU zastupujícího hlas občanů;

11. dále konstatuje, že článek 68 SFEU je uplatňován jako *de facto* právo podnětu Evropské rady v prostoru svobody, bezpečnosti a práva; zdůrazňuje, že Evropská rada není spolunormotvůrcem a že možnost přijímat víceleté operační programy v této oblasti Evropskou radou bez povinnosti konzultovat Evropský parlament nebo Komisi by měla být revidována vzhledem k tomu, že tyto politiky mají obzvláště silný dopad na základní práva občanů; žádá, aby při nadcházející revizi Smluv byla tato pravomoc přiznána stejnou měrou Parlamentu a Radě;

12. konstatuje, že na základě článku 76 SFEU má Rada prostřednictvím čtvrtiny svých členských států právo podnětu, které se v oblasti spolupráce na správním právu a policejní a justiční spolupráce v trestních věcech překrývá s tímto právem Komise;

13. konstatuje, že tento vývoj je součástí širšího trendu směřujícího k rostoucí nerovnováze mezi Radou, Evropskou radou a Komisí v rozhodovací pravomoci ve všech oblastech politiky, a to v různé míře; zdůrazňuje, že tato praxe narušuje institucionální architekturu EU stanovenou Smlouvami; domnívá se, že rovnováha by měla být obnovena ve prospěch demokratické legitimity prostřednictvím rovnocenných práv Parlamentu;

([13]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

14. se znepokojením poukazuje na nedostatečnou transparentnost při používání nepřímého práva podnětu Rady ustanoveného v článku 241 SFEU; vyzývá Radu, aby uživatelsky vstřícným způsobem a ve všech úředních jazycích Evropské unie zveřejňovala všechny žádosti podané na základě tohoto právního základu, a opět naléhavě vyzývá Radu, aby ve všech svých aktech zajistila co nejvyšší úroveň transparentnosti ([14]), a to při plném dodržování pravidel EU pro přístup k dokumentům;

Nepřímé právo podnětu Parlamentu stanovené Smlouvami

15. připomíná, že od přijetí Maastrichtské smlouvy je uznána jedinečná demokratická legitimita Parlamentu tím, že má právo požádat Komisi o předložení legislativních návrhů;

16. konstatuje, že v souladu s článkem 225 SFEU musí žádosti spadat do pravomoci Unie a že v současné době je jedinou povinností Komise informovat Parlament o důvodech nepředložení návrhu;

17. připomíná, že Parlament a Komise se shodly, že toto právo dále posílí prostřednictvím rámcové dohody z roku 2010; konstatuje, že se Komise zavázala podávat zprávy o dalším postupu v návaznosti na žádosti Parlamentu do tří měsíců a rovněž, je-li tak rozhodnuto sborem komisařů, předložit legislativní návrh;

18. domnívá se, že nastal čas projevit ambicióznější politickou vůli, a vyzývá proto k tomu, aby byl zvážen přezkum rámcové dohody z roku 2010 s cílem zajistit silnější právo Parlamentu na podnět;

19. lituje, že až do roku 2019 další postup Komise spojený s legislativními zprávami z vlastního podnětu Parlamentu přijatými na základě článku 225 SFEU vyústil v předložení legislativních návrhů v návaznosti na žádosti Parlamentu pouze v menšině případů ([15]); dále vyjadřuje politování nad skutečností, že lhůty pro odpověď Komise na žádosti Parlamentu a předložení legislativních návrhů nebyly ve většině případů dodrženy;

20. domnívá se, že samotná povinnost Komise informovat Parlament o svých důvodech nepřijmout opatření v návaznosti na INL přijatou většinou všech poslanců Parlamentu je příliš slabá, a velmi proto vítá skutečnost, že předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová podporuje právo podnětu Parlamentu, a závazek vždy reagovat legislativním aktem na požadavky Parlamentu podle článku 225 SFEU, a to při plném dodržování zásad proporcionality, subsidiarity a zdokonalení tvorby právních předpisů; očekává, že Komise tento závazek splní a že bude vždy zahajovat legislativní postup poté, co v rámci legislativní zprávy z vlastního podnětu Parlament většinou hlasů všech svých členů přijme jakoukoli takovou žádost; domnívá se, že tento závazek by měl být posílen a rovněž by měl být posílen vliv Parlamentu na agendu EU;

([14]) Usnesení ze dne 17. ledna 2019 o strategickém šetření veřejné ochránkyně práv OI/2/2017 týkajícím se transparentnosti legislativních jednání v přípravných orgánech Rady EU (Úř. věst. C 411, 27.11.2020, s. 149).

([15]) Generální ředitelství Evropského parlamentu pro vnitřní politiky, tematická sekce Občanská práva a ústavní záležitosti, studie s názvem „Právo podnětu Evropského parlamentu“, Brusel, 2020, s. 54.

21. chválí současný sbor komisařů za včasné odpovědi na všechny žádosti Parlamentu ([16]) kromě jednoho případu ([17]); dále zdůrazňuje, že pouze v jednom případě neměla žádost za výsledek legislativní návrh; je názoru, že tato skutečnost ukazuje, že byl vytvořen interinstitucionální precedent, a očekává, že Komise bude závazek odpovídat na všechny žádosti i nadále dodržovat;

22. domnívá se, že úvahy o právu Parlamentu na podnět musí jít ruku v ruce s širší reflexí o politické iniciativě v rozhodovacím procesu EU;

23. navrhuje, aby bylo zdokonaleno přijímání opatření navazujících na evropské občanské iniciativy, a zdůrazňuje, že pokud Komise do určené lhůty veřejně neoznámí své úmysly nebo neuvede ve svém sdělení, že nehodlá přijmout opatření v návaznosti na evropskou občanskou iniciativu, která splnila procesní požadavky a je v souladu se Smlouvami, zejména se základními hodnotami Unie zakotvenými v článku 2 SEU, Parlament by mohl rozhodnout, že na základě příslušné evropské občanské iniciativy vypracuje v souladu s článkem 2 SEU legislativní zprávu z vlastního podnětu;

Budoucnost práva (práv) podnětu Parlamentu

24. je hluboce přesvědčen, že obecné a přímé právo iniciativy by dále zvýšilo demokratickou legitimitu Unie, posílilo postavení občanů Unie a odráželo by postupný vývoj pravomocí Unie a jejích orgánů směrem k silnější evropské demokracii;

25. je přesvědčen, že Parlamentu jakožto jedinému přímo volenému orgánu EU by mělo být svěřeno právo navrhovat právní předpisy;

26. je pevně přesvědčen, že je třeba revidovat Smlouvy tak, aby bylo Parlamentu jako jedinému přímo volenému orgánu EU, který tak představuje hlas občanů v rozhodovacím procesu Unie, svěřeno obecné a přímé právo navrhovat nové právní předpisy; zdůrazňuje, že Parlament by měl zahájit postup podle článku 48 SEU s cílem zavést takové právo legislativního podnětu; má za to, že toto právo podnětu Parlamentu by se mělo uplatňovat přinejmenším v těch oblastech politiky, v nichž má Parlament pravomoc přijímat právní předpisy jako spolunormotvůrce;

27. zdůrazňuje, že Konference o budoucnosti Evropy byla nebývalou příležitostí k řešení současných nedostatků a poskytnutí nového impulsu evropské demokracii, a důrazně vybízí, aby bylo vyslyšeno doporučení účastníků konference, kteří se vyjádřili pro to, aby měl Parlament skutečné právo podnětu;

28. opět poukazuje na zvláštní a posílené ústavní postavení záležitostí, které jsou nyní předmětem podnětu Parlamentu, a domnívá se proto, že toto výhradní právo by mělo být rozšířeno na záležitosti, při kterých je zvláště relevantní demokratická legitimita a svrchovanost Unie;

([16]) Odpovědi Komise na následující usnesení Evropského parlamentu:
- usnesení ze dne 8. října 2020 obsahující doporučení Komisi o digitálním financování: nově vznikající rizika týkající se kryptoaktiv – výzvy v souvislosti s regulací a dohledem v oblasti finančních služeb, institucí a trhů (Úř. věst. C 395, 29.9.2021, s. 72);
- usnesení ze dne 22. října 2020 k doporučení Komise k právnímu rámci EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU (Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 175);
- usnesení ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k Aktu o digitálních službách: přizpůsobení pravidel občanského a obchodního práva pro obchodní subjekty působící online (Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 31);
- usnesení ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k aktu o digitálních službách: zdokonalit fungování jednotného trhu (Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 2);
- usnesení ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k rámci pro etické aspekty umělé inteligence, robotiky a souvisejících technologií (Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 63);
- usnesení ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k režimu občanskoprávní odpovědnosti za umělou inteligenci (Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 107);
- usnesení ze dne 21. ledna 2021 obsahující doporučení Komisi k právu odpojit se (Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 161).

([17]) Odpověď Komise na usnesení Parlamentu ze dne 13. května 2020 s doporučeními Komisi ohledně záchranné sítě na ochranu příjemců programů Unie: vypracování pohotovostního plánu VFR (Úř. věst. C 323, 11.8.2021, s. 2).

29. konstatuje, že současná práva podnětu Parlamentu zahrnují různé zvláštní legislativní postupy, například v případě nařízení týkajících se jeho vlastního složení, volby poslanců a jejich statutu, statutu evropského veřejného ochránce práv a vyšetřovacího práva Parlamentu;

30. domnívá se, že Smlouvy tyto postupy téměř neregulují, a vyzývá k uzavření nové interinstitucionální dohody mezi třemi příslušnými orgány věnované výhradně této záležitosti, a to za plného dodržení jejího zvláštního ústavního postavení a v rámci snahy posílit demokratickou legitimitu Unie; domnívá se, že tato nová interinstitucionální dohoda by mohla zvážit opatření, která by zabránila institucionálnímu zablokování postupů;

31. domnívá se, že vnitřní pravidla Parlamentu by měla lépe odrážet zvláštní povahu těchto legislativních postupů; doporučuje zejména, aby v případě, že přijetí aktu Parlamentem vyžaduje schválení či souhlas Rady nebo stanovisko či souhlas Komise, Parlament v návaznosti na hlasování o navrhovaném aktu zahájil postup konzultace s těmito orgány; je taktéž názoru, že by Parlament měl zjednodušit postupy pro provádění změn v těchto navržených aktech v návaznosti na příslušné konzultace;

32. je přesvědčen, že rozšíření řádného legislativního postupu a vymezení řádného legislativního postupu, v němž bude mít Parlament právo podnětu, by měly být považovány za vzájemně se doplňující procesy;

33. domnívá se, že uznání přímého práva podnětu Parlamentu by nevyloučilo možnost, aby si Komise ponechala souběžné nebo výlučné právo podnětu např. v oblasti rozpočtu; dokáže si představit, že ve striktně vymezených oblastech by mohla mít přímé právo podnětu i Rada; vyzývá všechny tři orgány, aby se zamyslely nad tím, jak by mohla účinně existovat souběžná práva podnětu a jak by mohla být uplatňována v praxi;

34. zavazuje se plně využívat plného potenciálu nepřímého práva podnětu Parlamentu, jak je ustanoveno ve Smlouvách a dále rozvinuto v interinstitucionálních dohodách i prostřednictvím závazku předsedkyně von der Leyenové, a tento potenciál také rozvíjet a dále posilovat;

35. domnívá se, že interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů hraje zásadní úlohu při zajišťování loajální a transparentní spolupráce v průběhu celého legislativního cyklu a umožňuje lepší a vzájemné porozumění příslušným postojům jednotlivých institucí;

36. vyzývá ke společnému posouzení fungování rámcové dohody z roku 2010 a potřeby cílené revize s cílem zajistit, aby její ustanovení a časové rámce týkající se nepřímého práva podnětu Parlamentu mohly být účinně dodržovány; žádá dále Radu a Komisi, aby společně s Parlamentem posoudily, do jaké míry by měla být interinstitucionální dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů revidována s cílem odstranit možné překážky, které brání výkonu pravomoci Parlamentu předkládat legislativní podněty;

37. považuje za vhodné revidovat svá vnitřní pravidla, postupy a požadavky, a to i s ohledem na vypracovávání legislativních zpráv z vlastního podnětu na základě článku 225 SFEU s cílem zajistit, aby byly návrhy konkrétní a náležitě odůvodněné; navrhuje zjednodušit postupy stanovené v jednacím řádu Parlamentu pro vypracovávání a přijímání usnesení podle článku 225 SFEU, aby se zajistilo, že veškeré žádosti o legislativní iniciativu předložené Komisi budou náležitě zohledněny, a to vždy v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů a bez ohledu na parlamentní usnesení, které žádost obsahuje;

38. zavazuje se, že tyto nástroje budou využívány jako hlavní prostředek, jak požádat Komisi o předložení legislativních návrhů; v tomto ohledu poukazuje na potřebu adresovat žádosti pouze samotné Komisi a zajistit, aby obsah legislativních zpráv z vlastního podnětu nepřesahoval rámec tématu zprávy, jak bylo schváleno; zdůrazňuje, že přijetí cílených a řádně odůvodněných zpráv podle článku 225 SFEU Parlamentem vyžaduje, aby byla zajištěna nezbytná technická a správní kapacita;

39. konstatuje, že během celého životního cyklu legislativních zpráv z vlastního podnětu je důležité zajistit úzkou spolupráci s Komisí, aby byl tento proces co možná nejúčinnější, nejtransparentnější a nejinkluzivnější; zdůrazňuje v tomto ohledu roli Konference předsedů výborů a Konference předsedů;

40. zdůrazňuje, že Parlament plně respektuje interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, která zdůrazňuje nutnost předchozí analýzy evropské přidané hodnoty, jakož i posouzení nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu, a že má strukturu pro provádění posuzování dopadů v rozsahu, v jakém je to možné, před předložením zprávy INL s cílem zdokonalit posuzování evropské přidané hodnoty stanovené v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů;

41. má za to, že Komise by měla při posuzování zásad proporcionality, subsidiarity a zdokonalování tvorby právních předpisů v rámci postupů navazujících na žádosti Parlamentu o legislativní návrhy na základě článku 225 SFEU náležitě brát v potaz doprovodné analýzy týkající se evropské přidané hodnoty a posouzení nákladů vyplývajících z neexistence společného evropského postupu vypracované Parlamentem; poukazuje na skutečnost, že na základě interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů má již v současnosti Komise povinnost odpovědět na všechny dotazy vznesené spolunormotvůrci ve vztahu k těmto analýzám;

42. dále se domnívá, že Komise by měla jasně propojit návrhy přijaté v návaznosti na návrh Parlamentu podle článku 225 SFEU s příslušnými zprávami INL, což by poskytovalo jasnou „stopu legislativního vlivu“;

43. zavazuje se, že posílí koordinaci s Výborem regionů a s Hospodářským a sociálním výborem tím, že jejich stanoviska bude náležitě zohledňovat v rámci postupů podle článku 225 SFEU;

44. opakuje, že přístupnost, etika a transparentnost mají prvořadý význam a musejí se jimi řídit činnosti všech orgánů EU; vyzývá k tomu, aby všechny příslušné informace o legislativních zprávách z vlastního podnětu, jako například interní procesní úkony nebo konkrétní navazující kroky Komise, byly snadno přístupné online, a to ve všech úředních jazycích Evropské unie;

45. opakuje význam předlegislativní fáze a připomíná roli Parlamentu, jak je zakotvena v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů a v rámcové dohodě z roku 2010; vyzývá ke zrychlení práce na vytváření společné legislativní databáze, jak bylo stanoveno v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů;

46. připomíná význam účasti občanů a občanské společnosti pro demokratickou legitimitu EU; vyzývá všechny orgány EU, aby je smysluplně zapojily do rozhodování ve všech fázích politického cyklu;

o

o o

47. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Evropské radě, Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.